

The Factors Related to Learning Habits of Mathayomsuksa 3 Students

Monmanat Bunchoo¹, Kamontip Srihaset² and Duranee Tippayakulpairoj³

Evaluation and Research Department, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

¹E-mail: amylose21@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-1436-088X>

²E-mail: Ksrihaset@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4381-6128>

³E-mail: newbobow@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4874-2607>

Received 14/01/2024

Revised 30/01/2024

Accepted 10/02/2024

Abstract

Background and Aims: Learning habits are the behaviors expressed by students. To respond to learning which comes from learning, practicing, or practicing until it becomes a habit that affects the learning achievement of the students. Therefore, to obtain information that can be useful in determining guidelines for promoting and developing students' good Learning habits was brought to this research. Therefore, this research has the objectives to 1) factors correlating with the learning habits of Matthayom Sueksa Three students and 2) create an equation to predict the learning habits of a sample group of Matthayomsueksa 3 students.

Methodology: There were 264 Matthayomsueksa 3 students, which were obtained from cluster random sampling. Data was collected using a Questionnaire on factors related to the learning habits of Mathayom 3 students. The data was analyzed using multiple regression analysis.

Results: (1) Learning habits with attitude in learning motivation to study Anxiety in studying The role of parents, the role of teachers, and the school environment. There is a correlation coefficient (R) equal to 0.58. The set of independent variables can explain 31.80 percent of the variance in the dependent variable (Adjusted R²). (2) The independent variable that has the greatest relationship with the learning habits of Mathayom 3 students was study attitude ($\beta = 0.47$), followed by the role of parents ($\beta = 0.15$) and study motivation ($\beta = 0.14$), respectively, by the factor prediction equation that has a relationship with learning habits of Mathayom 3 students by selecting variables into the equation using Enter method found that the regression coefficient (b) of study attitude, study motivation and the role of parents were statistically significant at the 0.05 level. The relationship could be written in a prediction equation in the raw score as follows:

$$\text{Learning habits} = 0.50 + 0.52\text{study attitude}^* + 0.07\text{study motivation}^* + 0.13\text{the role of parents}^*$$

Conclusion: The results suggest that learning habits among Mathayom 3 students are significantly influenced by study attitude, parental involvement, and study motivation, with study attitude showing the strongest relationship. These factors collectively explain 31.80% of the variance in learning habits, highlighting the importance of positive attitudes towards studying and parental support in fostering effective learning behaviors.

Keywords: Related Factors; Learning Habits

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มนต์มนัส บุญชู กมลทิพย์ ศรีหาเศษ และ ดารุณี ทิพยกุลไพโรจน์

ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียน เพื่อตอบสนองทางการเรียนซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ปฏิบัติ หรือฝึกฝนจนกลายเป็นนิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นเพื่อให้ได้สารสนเทศที่นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยในการเรียนที่ดี จึงนำมาสู่การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) สร้างสมการทำนายนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร จำนวน 264 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ผลการวิจัย: (1) นิสัยในการเรียน กับเจตคติในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน บทบาทของผู้ปกครอง บทบาทของครู และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.58 โดยชุดตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตาม (Adjusted R^2) ได้ร้อยละ 31.80 และ (2) ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุด คือ เจตคติในการเรียน ($\beta = 0.47$) รองลงมา คือ บทบาทของผู้ปกครอง ($\beta = 0.15$) และ แรงจูงใจในการเรียน ($\beta = 0.14$) ตามลำดับ โดยสมการทำนายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการตัดตัวแปรเข้าสู่สมการแบบ Enter พบว่า สัมประสิทธิ์ถดถอย (b) ของเจตคติในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน และบทบาทของผู้ปกครอง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมการทำนายในรูปของสมการคะแนนดิบ คือ

$$\text{นิสัยในการเรียน} = 0.50 + 0.52\text{เจตคติในการเรียน}^* + 0.07\text{แรงจูงใจในการเรียน}^* + 0.13\text{บทบาทของผู้ปกครอง}^*$$

สรุปผล: ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่านิสัยการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจากทัศนคติในการเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และแรงจูงใจในการเรียน โดยทัศนคติในการเรียนแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นที่สุด ปัจจัยเหล่านี้อธิบายความแปรปรวนในนิสัยการเรียนรู้ร่วมกันร้อยละ 31.80 โดยเน้นถึงความสำคัญของทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนและการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ปัจจัยสัมพันธ์; นิสัยในการเรียน

บทนำ

ผลการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดหลักอย่างหนึ่งที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (Lawrence, 2014; Odiri, 2015) ซึ่งผลการเรียนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนได้รับอิทธิพลจากนิสัยในการเรียน Kamoru and Ramon (2017) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนรวมถึงพฤติกรรมและทักษะที่สามารถเพิ่มแรงจูงใจและเปลี่ยนการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสูง ผลตอบแทนที่ได้จะเพิ่มการเรียนรู้ในที่สุด ทักษะนี้ยังถูกกำหนดให้เป็นกิจกรรมใด ๆ ที่อำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อ การแก้ปัญหา หรือจดจำ เนื้อหาบางส่วนหรือทั้งหมดที่น่าเสนอ ซึ่งความจริงแล้ว นิสัยในการเรียนเป็นประตูสู่ความสำเร็จและแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล (Hashemian & Hashemian, 2014)

จากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า นิสัยในการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ อาทิ เจตคติในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน บทบาทของผู้ปกครอง บทบาทของครู สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน เป็นต้น (ขจิตา มัชฌิชา และคณะ, 2564; ณัฐวุฒิ สุขเสนา, 2565; ปิติพัฒน์ นิตยกุลพันธุ์ และ ทศพร แก้วขวัญไกร, 2564; วันเพ็ญ ภูมิรินทร์ และคณะ, 2563; อรรวรรณ เกษสังข์, 2564; Gahir et al., 2022; Hero et al., 2021; Jafari et al., 2020; Tus et al., 2020; Unal, 2021; Uslu & KORUKCU, 2021)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) และรายงานการประเมินตนเองพบว่า นักเรียนยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางกลุ่มสาระไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร กำหนดให้ครูผู้สอนเน้นหลักการสร้างนิสัยในการเรียนที่ดีให้นักเรียน ดังนี้ 1) มีเจตคติที่ดีกับนักเรียน เอาใจใส่และพยายามในการสร้างด้วยการใช้สัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน ฝึกนักเรียนให้รู้จักการบังคับตนอย่างมีเหตุผล ให้กำลังใจเมื่อนักเรียนทำถูกต้องและชมเชย ใช้วิธีการชักจูงใจให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากกว่าการบังคับ โดยคำนึงถึงความรู้สึกจิตใจของนักเรียน 2) ให้อิสระแก่นักเรียนในการมีความคิดเป็นของตนเอง ว่าพฤติกรรมใดที่ยอมรับได้และพฤติกรรมใดที่ผิด 3) สร้างให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยการติดตามให้ข้อมูลย้อนกลับชี้แนะไม่ติหรือว่ากล่าวนักเรียนให้เสียใจ 4) ให้การยกย่องชมเชยในทันทีที่นักเรียนกระทำหรือปฏิบัติ และ 5) การฝึกวินัยต้องสม่ำเสมอ โดยต้องฝึกซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนซึมซับเป็นนิสัย เมื่อผิดแล้วต้องบอกกล่าวทันทีเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนทำดีต้องชมเชยทันทีเช่นกัน (สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร, 2564) ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์นำไปสู่การกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษา และเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาในการเรียนกับนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อสร้างสมการทำนายนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทบทวนวรรณกรรม

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียนรู้

นิสัยการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนและผลการศึกษาโดยรวม ปัจจัยต่างๆ มีส่วนช่วยในการพัฒนาและรักษานิสัยเหล่านี้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อแนวทางการเรียนของนักเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และผลการเรียน การทำความเข้าใจปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักการศึกษา ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปกครองในการใช้กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพซึ่งส่งเสริมนิสัยการเรียนรู้เชิงบวกในหมู่นักเรียน

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียนรู้คือทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ การวิจัยชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้มีแนวโน้มที่จะแสดงนิสัยการเรียนรู้ แรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น (Huang & Invernizzi, 2012) ทัศนคติเชิงบวกส่งเสริมแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในพฤติกรรมเรียนที่มีประสิทธิภาพและอดทนต่อความท้าทายทางวิชาการ ในทางกลับกัน ทัศนคติเชิงลบอาจขัดขวางความเต็มใจของนักเรียนในการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การผัดวันประกันพรุ่ง การเลิกสนใจ และผลการเรียนที่ไม่ดี

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อนิสัยการเรียนรู้ของนักเรียน การศึกษาพบว่าการสนับสนุน การสนับสนุน และการติดตามกิจกรรมทางวิชาการของผู้ปกครองส่งผลเชิงบวกต่อนิสัยการเรียนรู้และผลการเรียนของนักเรียน (Fan & Chen, 2001) เมื่อผู้ปกครองให้ความสนใจในการศึกษาของบุตรหลาน จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยที่บ้าน และสร้างความคาดหวังที่ชัดเจนเกี่ยวกับนิสัยการเรียนรู้ นักเรียนก็มีแนวโน้มที่จะพัฒนากิจวัตรและนิสัยการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนมีอิทธิพลอย่างมากต่อนิสัยการเรียนรู้และความสำเร็จทางวิชาการของพวกเขา ทฤษฎีการกำหนดตัวเองกำหนดว่าแรงจูงใจภายในซึ่งขับเคลื่อนด้วยความสนใจส่วนบุคคล ความอยากรู้อยากเห็น และความรู้สึกเป็นอิสระ นำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืนมากขึ้น และการน่านิสัยการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ (Deci & Ryan, 2000) แรงจูงใจภายนอก เช่น คะแนนหรือรางวัล อาจมีอิทธิพลต่อนิสัยการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย แต่แรงจูงใจจากภายในมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับความสำเร็จทางวิชาการในระยะยาวและความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามในการเรียนรู้

นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนิสัยการเรียนรู้ของนักเรียน ปัจจัยต่างๆ เช่น คุณภาพการสอน วัฒนธรรมของโรงเรียน และทรัพยากรที่มีอยู่สามารถส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ (Rumberger, 2011) โรงเรียนที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการ

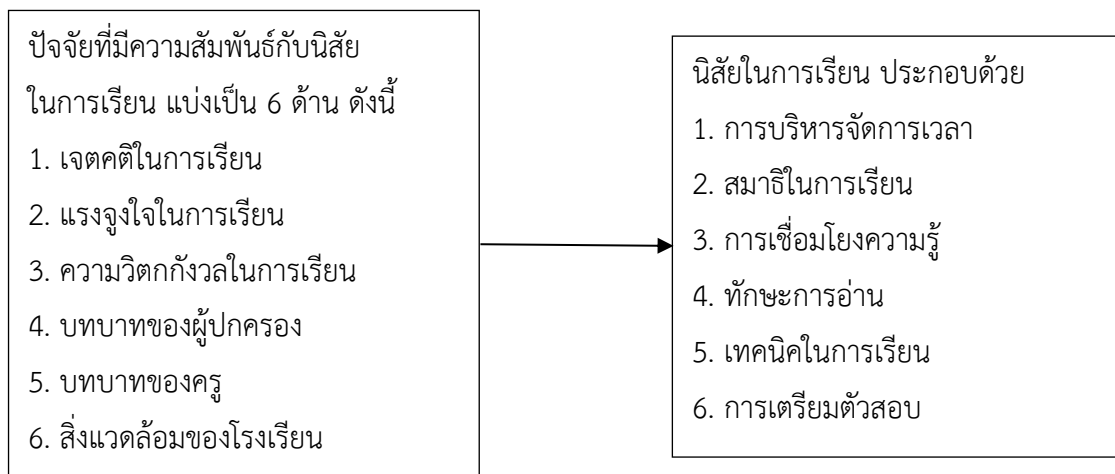
เรียนรู้ที่สนับสนุนและกระตุ้น มอบโอกาสในการทำงานร่วมกันและการคิดเชิงวิพากษ์ และเสนอบริการสนับสนุนด้านวิชาการมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมนิสัยการเรียนรู้เชิงบวกในหมู่นักเรียน

อย่างไรก็ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ความสามารถทางปัญญาของนักเรียน รูปแบบการเรียนรู้ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ก็มีอิทธิพลต่อนิสัยการเรียนรู้ของพวกเขาเช่นกัน (Pintrich & De Groot, 1990) นักเรียนที่มีความสามารถด้านความรู้ความเข้าใจสูงอาจแสดงให้เห็นถึงกลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและทักษะการควบคุมตนเอง ในขณะที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือความบกพร่องทางเศรษฐกิจและสังคมอาจเผชิญกับอุปสรรคเพิ่มเติมในการพัฒนานิสัยการเรียนรู้เชิงบวก การรับรู้และการจัดการกับความแตกต่างส่วนบุคคลเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักการศึกษาในการปรับแต่งการแทรกแซงและสนับสนุนกลยุทธ์ที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายของนักเรียน และส่งเสริมการพัฒนานิสัยการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ปัจจัยหลายประการ รวมถึงทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง แรงจูงใจ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยการทำความเข้าใจปัจจัยเหล่านี้และการใช้กลยุทธ์ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อส่งเสริมนิสัยการเรียนรู้เชิงบวก นักการศึกษา ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปกครองสามารถสนับสนุนความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนและความพยายามในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏดังภาพ 1

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร จำนวน 389 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้ใช้สูตรของ Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 197 คน ที่ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% เมื่อพิจารณาตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ที่ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์ควรมีจำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า 20 ตัวอย่างต่อตัวแปร (สุวิมล ติรภานันท์, 2555) ซึ่งในงานวิจัยนี้มีทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 264 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรทำนายมี 6 ตัวแปร ประกอบด้วย เจตคติในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน บทบาทของผู้ปกครอง บทบาทของครู และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

2.2 ตัวแปรตาม คือ นิสัยในการเรียน

3. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้น นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นปรึกษา และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามเชิงปฏิบัติการกับข้อความถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า เครื่องมือทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.67-1.00 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเครื่องมือไปทดลองใช้ ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

4. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 274 ชุด ได้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 264 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 96.35

5. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุ แบบ Enter เพื่อนำตัวแปรทำนายทุกตัวเข้าสู่สมการ และพิจารณาตัวแปรที่พบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแรงจูงใจในการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($M = 4.24$, $SD = 1.16$) รองลงมาคือ เจตคติในการเรียน ($M = 4.22$,

SD = 0.50) บทบาทของผู้ปกครอง ($M = 4.03$, $SD = 0.61$) ความวิตกกังวลในการเรียน ($M = 4.00$, $SD = 0.77$) บทบาทของครู ($M = 3.93$, $SD = 0.65$) และ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ($M = 3.79$, $SD = 0.65$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียน พบว่า บทบาทของผู้ปกครอง บทบาทของครู และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คะแนนมีความแตกต่างกัน ส่วนแรงจูงใจในการเรียน และความวิตกกังวลในการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คะแนนมีค่าใกล้เคียงกัน นอกจากนั้น เจตคติในการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คะแนนมีค่าใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้าน	M	SD	Min	Max	Sk	Ku
1. เจตคติในการเรียน	4.22	0.50	2.40	5.00	-0.57	0.65
2. แรงจูงใจในการเรียน	4.24	1.16	3.00	21.00	11.39	164.52
3. ความวิตกกังวลในการเรียน	4.00	0.77	2.29	9.86	3.10	24.36
4. บทบาทของผู้ปกครอง	4.03	0.61	2.00	5.00	-0.45	-0.16
5. บทบาทของครู	3.93	0.65	2.00	5.00	-0.44	-0.07
6. สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.79	0.65	2.00	5.00	-0.31	-0.25
รวมเฉลี่ย	4.00	0.40	2.69	4.88	-0.41	0.44

2. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างชุดตัวแปรอิสระ คือ (1) เจตคติในการเรียน (2) แรงจูงใจในการเรียน (3) ความวิตกกังวลในการเรียน (4) บทบาทของผู้ปกครอง (5) บทบาทของครู และ (6) สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน พบว่า ชุดตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.577 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชุดตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 31.80 ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนมากที่สุด คือ เจตคติในการเรียน ($\beta = 0.47$) รองลงมา คือ บทบาทของผู้ปกครอง ($\beta = 0.15$) และ แรงจูงใจในการเรียน ($\beta = 0.14$) ตามลำดับ โดยสมการทำนายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการ แบบ Enter พบว่า สมประสิทธิ์การถดถอย (b) ของตัวแปรอิสระ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ตัว ได้แก่ เจตคติในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน และบทบาทของผู้ปกครอง รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยการคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการ แบบ Enter

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t
	b	Std. Error	β	
(Constant)	0.50	0.29		1.69
เจตคติในการเรียน	0.52	0.07	0.47	7.87*
แรงจูงใจในการเรียน	0.07	0.03	0.14	2.70*
ความวิตกกังวลในการเรียน	0.02	0.04	0.03	0.52
บทบาทของผู้ปกครอง	0.13	0.06	0.15	2.26*
บทบาทของครู	-0.03	0.06	-0.04	-0.57
สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	-0.04	0.05	-0.05	-0.76

*p<.05

สมการทำนายในรูปของสมการคะแนนดิบ คือ

$$\text{นิสัยในการเรียน} = 0.495 + 0.516\text{เจตคติในการเรียน}^* + 0.068\text{แรงจูงใจในการเรียน}^* + 0.132\text{บทบาทของผู้ปกครอง}^*$$

สมการทำนายในรูปของสมการคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\text{นิสัยในการเรียน} = + 0.470Z^*_{\text{เจตคติในการเรียน}} + 0.145Z^*_{\text{บทบาทของผู้ปกครอง}} + 0.142Z^*_{\text{แรงจูงใจในการเรียน}}$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. ด้านเจตคติในการเรียนเป็นอิทธิพลทางบวกต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาจเกิดจากการที่นักเรียนมีความสุขกับการเรียนในแผนการเรียนที่ชอบ ส่งผลให้นักเรียนตั้งใจเรียนตลอดจนหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ไม่ทอดทิ้งต่อปัญหาและอุปสรรค เห็นความสำคัญของการเรียน มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ได้ดี จึงทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Bender et al. (2017) กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีเจตคติในเชิงบวก จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาตนเองด้านการเรียน และเมื่อประสบความสำเร็จซ้ำอีกก็จะสร้างเจตคติเชิงบวกกับการเรียนมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันถ้าผู้เรียนมีประสบการณ์ไม่ดีมีความเครียดซับซ้อนใจ ก็จะสร้างเจตคติเชิงลบกับการเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของวันเพ็ญ ภูมิรินทร์ และคณะ (2563) พบว่า เจตคติในการเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กล่าวคือ ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี จะมีพฤติกรรม

การเรียนรู้ที่ส่งเสริมกัน เช่น เข้าเรียนทุกครั้งและทำงานส่งตรงเวลา แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีความตั้งใจ ใฝ่ใจในการเรียน เป็นต้น

2. ด้านแรงจูงใจในการเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แสดงว่าแรงจูงใจในการเรียนเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพลัง คือ มีความกระตือรือร้น มีความพยายาม ตั้งใจเรียน และมีความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Weiner (1972) กล่าวว่า ลักษณะเด่นของผู้ที่แรงจูงใจในการเรียนสูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนต่ำไว้ดังนี้ ผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนสูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวสูง ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนต่ำ และผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนสูง ชอบริเริ่มกระทำการต่าง ๆ ด้วยความคิดของตัวเองมากกว่า และภูมิใจที่ได้เลือกงานยากมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนต่ำ เช่นเดียวกับงานวิจัยของฐาปกร ฤทธิ์มะหา และคณะ (2564) พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ สุภิสรา นาคพญา (2564) พบว่า แรงจูงใจในการเรียนวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะว่า เมื่อนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิทยาศาสตร์สูง ทำให้นักเรียนมีเป้าหมายที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในการทำงานและในการเรียนวิทยาศาสตร์มากขึ้น ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น ความสนใจ ความใส่ใจ ความพยายามและความมุ่งมั่น อดทนจนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอด

3. ด้านบทบาทของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางบวกต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาจเกิดจากการที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือจากครอบครัวทั้งทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา และวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ที่ช่วยให้ให้นักเรียนมีสมาธิหรือมีความเพียรพยายามในการเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการทั้งของนักเรียนและครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ Danielsen (2009) กล่าวว่า อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อนมีลักษณะเป็นแหล่งที่ให้สิ่งเอื้ออำนวยทางสังคมกับนักเรียนทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดี และใช้ชีวิตความเป็นนักเรียนได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของอรรณ เกษสังข์ (2564) พบว่าการส่งเสริมของผู้ปกครองส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมทางการเรียนของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมและอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่นเดียวกับวรารณ ลวงสวล (2561) พบว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการศึกษา ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน สนับสนุน กระตุ้นให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา จัดเวลา สถานที่อุปกรณ์การเรียน และช่วยเหลือดูแลเอาใจในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากข้อค้นพบตัวแปรด้านเจตคติในการเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอันดับ 1 ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนควรจะดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษา และชี้แนะช่องทางที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วง นอกจากนี้ครูผู้สอนควรเน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียน และความกระตือรือร้น เพราะจะทำให้นักเรียนมีความใส่ใจในการศึกษาหาความรู้ และได้ทบทวนความรู้อยู่เสมอ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น

2. จากข้อค้นพบตัวแปรด้านบทบาทของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางบวกต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอันดับ 2 ควรให้ผู้ปกครองทราบว่าถ้าผู้ปกครองมีความเข้าใจ เอาใจใส่ดูแล ส่งเสริมการเรียนของนักเรียน คอยตักเตือน แนะนำเกี่ยวกับการเรียน เห็นความสำคัญของการเรียนของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด จะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้น

3. จากข้อค้นพบตัวแปรด้านแรงจูงใจในการเรียนมีอิทธิพลต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอันดับ 3 ด้วยเหตุนี้ ครูต้องตระหนักว่าแรงจูงใจในการเรียนส่งผลต่อนิสัยในการเรียน ควรมีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมแรงจูงใจในการเรียน เช่น การสร้างความสนใจในบทเรียน มีการเลือกเนื้อหาที่นักเรียนสนใจและมีการเชื่อมโยงบทเรียนให้เข้ากับชีวิตประจำวัน เพื่อทำให้นักเรียนรู้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของสิ่งที่เรียนอยู่ มีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและอยากรู้อยากเห็น โดยการตั้งคำถาม นอกจากนี้ควรมีการออกแบบวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การทดลอง การสาธิต เกม การทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปราย บทบาทสมมติ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. อาจทำการวิจัยในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เนื่องจากผู้เรียนมีวัยต่างกันย่อมมีพัฒนาการต่างกัน อาจทำให้ข้อมูลที่ได้อาจแตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาหาปัจจัยเบื้องต้น เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อได้ข้อมูลที่ลึกและมีรายละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ขจิตา มัชฌิมา, เผ่าไทย วงศ์เหลา, ธนกรสุทธิสนธิ์, และ สมพร เทพนิม. (2564) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 16(1), 15-30.

- ฐาปกรณ์ ฤทธิ์มหา, อลงกลด แทนอมทอง และ ปาริชาติ แสนนา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเรียนชีววิทยาและความเข้าใจแนวคิดทางชีววิทยาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 25(2), 242 – 252.
- ณัฐภูมิ สุขเสนา (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mmm25/63141_31052.pdf
- ปติพัฒน์ นิตยกุลพันธุ์ และ ทศพร แก้วขวัญไกร. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่เรียนวิชาสถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา*, 9(2), 199-223.
- วรารณ ลวงสवाल. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- วันเพ็ญ ภูมิรินทร์, เบญจพร มีพร้อม, นิกร เทพทอง, สิตา สิทธิธรรณฤทธิ์, กุลศิริ วรกุล, ชนกานถ จินศรี และ จริยาภรณ์ ตาปิน. (2563). ทศนคติในการเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลธัญบุรี. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*, 15(2), 29-42
- ศุภิสรา นาคพวง. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเรียนวิทยาศาสตร์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ด้านวิทยาศาสตร์และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. (2564). *หลักการสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่นักเรียน*. Retrieved from: <https://www.edbathai.com/Main2/index.php>.
- สุวิมล ติรภานันท์. (2555). การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณณ เกษสังข์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเลย. *วารสารการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 13(37), 241-248.
- Bender, A., Hagan, K.E., & Kingston, N. (2017). The association of folate and depression: A meta-analysis. *Journal of psychiatric research*, 95, 9– 18. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2017.07.019>
- Danielsen, A.G. (2009). School-related social support and students perceive life satisfaction. *The Journal of Educational Research*, 102(4), 303-308.
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.

- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 13(1), 1-22.
- Gahir, S., Sahu, S., & Sahoo, S. (2022). Relationship between study habits and academic achievement of secondary school students. *Contemporary Research in Education and English Language Teaching*, 4(1), 1-9.
- Hashemian, M. & Hashemian, A. (2014). Investigating study habits of library and information sciences students of Isfahan University and Isfahan University of Medical Sciences. *Iran J Med Educ*, 14(9), 751–757.
- Hero, J.L., Delacruz, A.C., Paz, R.M., & Caparas, M.E.R. (2021). Integration of E-Learning and its effect on the study habits and participation of junior high school students. *International Journal of English and Education*, 10(1), 238-250.
- Huang, F.L., & Invernizzi, M.A. (2012). Influences of learning and study strategies inventory (LASSI) and motivation on academic achievement of minority college students. *Journal of College Student Development*, 53(2), 295-309.
- Jafari, H., Aghaei, A., & Khatony, A. (2019). Relationship between study habits and academic achievement in students of medical sciences in Kermanshah-iran. *Advances in Medical Education and Practice*, 10(1), 637-643.
- Kamoru, U., & Ramon, O.G. (2017). Influence of self-concept, study habit and gender on attitude and achievement of secondary school students in mathematics. *J Leadersh Instruction*, 6(1), 49–52.
- Lawrence, A. (2014). Relationship between study habits and academic achievement of higher secondary school students. *Online Submission*, 4(6), 143–145
- Odiri, O.E. (2015). Relationship of study habits with mathematics achievement. *J Educ Pract*, 6(10), 168–170.
- Pintrich, P.R., & De Groot, E.V. (1990). Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance. *Journal of Educational Psychology*, 82(1), 33-40.
- Rumberger, R.W. (2011). *Dropping out: Why students drop out of high school and what can be done about it*. Harvard University Press.

- Tus, J., Rayo, F., Lubo, R., & Cruz, M.A. (2020). The learners' study habits and their relation to their academic performance. *International Journal of All Research Writings*, 2(6), 1-19.
- Unal, D.P. (2021). Factor affecting study habits in higher education during the COVID-19 pandemic. *Anatolian Journal of Education*, 6(2), 109-124.
- Uslu, S. & KORUKCU, M. (2021). A mixed analysis of the study habits of middle school students. *Journal of Education and Learning*, 10(3), 140-148.
- Weiner, B. (1972). Attribution theory, achievement motivation, and the educational process. *Review of Educational Research*, 42(2), 203–215. <https://doi.org/10.2307/1170017>

